

проявляється як в позитивних так і негативних наслідках, які потребують ретельного розгляду та аналізу. Також можна зауважити, що міжнародні угоди є підґрунтям організації міжнародного авіаційного транспортного сполучення та виступають інструментом розвитку міжнародних авіаційних транспортних перевезень пасажирів та вантажів. Таким чином, підсумовуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що потрібно прискорити процес підписання міжнародних угод, а також знаходити неординарні способи розв'язання проблем.

Література

1. Милян О. С. Відповідність національних аспектів регулювання в системі цивільної авіації до європейських стандартів в розрізі укладення Угоди про спільний авіаційний простір / О. С. Милян [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_NMIV_2013/Economics/2_131591.doc.htm.
2. Про делегацію України для участі у переговорах з Європейським Союзом щодо укладення Угоди між Україною та Європейським Союзом про Спільний авіаційний простір: Указ Президента України від 19 жовтня 2007 р. № 981 // Офіційний вісник Президента України. – 2007. – № 35. – Ст. 13.
3. Гудима Р. Р. Спільний авіаційний простір між Україною і ЄС / Р. Гудима // Економіст. – 2009. – № 2. – С. 15-18.
4. Євроінтеграція – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uksatse.ua/index.php?act=Part&CODE=243>.

УДК 504.06:656.71(043.2)

Зеленська М. С., Кукотіна А. С., студентки,
Навчально-науковий Аерокосмічний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Зуєва В. О., к.п.н., доцент

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Транспортна система виступає найважливішою складовою економічного розвитку будь-якої країни, безперебійна робота якої забезпечує її становлення і сталий розвиток. Особливу роль у цьому процесі, безперечно, відіграє авіаційний транспорт. Сучасна авіація постійно розвивається. На сьогодні у світі нараховується близько 2 тис. авіакомпаній, що оперують більш ніж 50 тис. літаків [1]. Світовий обсяг авіаційних пасажироперевезень щорічно збільшується на 4-5 %. Розширення авіапарку та збільшення кількості виконаних польотів зумовлює зростання об'єму споживання авіаційних палив. Разом з тим, розвиток авіаційної галузі викликає збільшення антропогенного навантаження на довкілля.

Структурно-динамічна характеристика системного реформування авіаційної галузі України зумовлює якісно новий підхід до проблем нормативно-правового забезпечення екологічної безпеки у сфері авіаційної діяльності, що являє собою діяльність фізичних та юридичних осіб у галузі авіації та/або організації повітряного руху України.

Беручи до уваги постійний розвиток сучасної авіації, а відтак, збільшення навантаження на навколишнє природне середовище, необхідним є дослідження потенціалу авіаційних біопалив не тільки для вирішення проблеми вичерпності сировини, а й шляху екологізації роботи летальних апаратів. Необхідність забезпечення екологічної безпеки у процесі здійснення авіаційної діяльності та реформування авіаційної галузі обумовлюється тим фактом, що авіаційна діяльність зумовлює безпосередній негативний вплив на навколишнє природне середовище.

Як відомо, екологізація виробництва – це розширене відтворення природних ресурсів шляхом вдосконалення технології, організації матеріального виробництва, підвищення ефективності праці в екологічній сфері. Відносно авіаційної діяльності слід зазначити, що вона має ряд факторів негативного впливу на навколишнє природне середовище [2]. До них належать:

- шум як випадкове поєднання звуків різної інтенсивності та частоти, звук який заважає або небажаний, досить потужний чинник негативного впливу на довкілля;

- електромагнітні поля від пристроїв радіотрансляції, які використовуються для радіолокації, радіонавігації та зв'язку і здатні працювати в дуже широких частотних діапазонах, часто небезпечних для живих істот;

- емісії з літаків та ємностей для зберігання авіаційного палива, забруднення атмосфери;

- забруднення ґрунтів та вод стоками з аеропортів;

- утворення значної кількості відходів як у межах аеропортів, так і в межах авіаційних заводів.

Підкреслює важливість визначення правових аспектів забезпечення екологічної безпеки у сфері авіаційної діяльності також реалізація права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля, що гарантовано ст. 50 Конституції України. На думку науковців, безпека особистості – людини визнана на конституційному рівні як важливий елемент найвищої соціальної цінності, що зобов'язує державу забезпечувати її у процесі життєдіяльності людини [3, с. 7].

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» екологічну безпеку визначає як такий стан навколишнього природного середовища, при якому забезпечується запобігання щодо погіршення екології та виникнення небезпеки для здоров'я людей (ст. 50) [4]. При цьому екологічна безпека гарантується громадянам здійсненням

широкого комплексу взаємопов'язаних політичних, економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів. Отже, постійність проявів екологічного ризику для людини та навколишнього природного середовища внаслідок небезпечних впливів авіаційної діяльності зумовлюють необхідність запровадження дієвих заходів та підходів, які спрямовані на попередження настання таких впливів та ліквідацію їх негативних наслідків.

Таким чином, аналізуючи положення ст. 56 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» [4] та ст. 84 Повітряного кодексу України, стає можливим запропонувати такі основні заходи щодо забезпечення екологічної безпеки у сфері авіаційної галузі:

1) заходи щодо зниження токсичності та знешкодження шкідливих речовин, що містяться у відпрацьованих газах та скидах авіаційного транспорту;

2) заходи щодо додержання режиму експлуатації авіаційного транспорту.

Державна авіаційна служба України з метою оновлення Плану дій з викладом національної політики і діяльності, що сприятимуть скороченню викидів вуглекислого газу CO₂ та досягненню глобального середнього щорічного підвищення паливної ефективності на 2 % до 2020 року звертається до авіапідприємств з проханням надавати інформацію щодо результатів економічних і технічних досліджень та передової практики, що стосуються бажаних цілей та рекомендацій для оновлення національного Плану дій згідно встановленої форми. Вдосконалення паливної ефективності та досягнення в галузі розробки авіаційної техніки та двигунів є основним завданням екологізації авіаційної сфери.

Література

1. Hileman, J. I. Near-Term Feasibility of Alternative Jet Fuels [Text] / J. I. Hileman, H. M. Wong, I. Waitz. – Santa Monica, California: RAND Corporation, 2009. – 120 p.

2. Альтернативные реактивные топлива: проблемы и перспективы [Текст] / Л. С. Яновский, Е. П. Федоров, Н. И. Варламова, П. В. Бородако, И. М. Попов // Вестник НАУ. – 2009. – № 1. – С. 108-112.

3. Андрейцев В. І. Безпека життя і здоров'я у системі найвищих соціальних цінностей: проблеми правового захисту / В. І. Андрейцев // Актуальні проблеми становлення і розвитку права екологічної безпеки в Україні / ред. кол. М. В. Краснова [та ін.]; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Чернівці: Кондратьєв А. В., 2014. – С. 7-13.

4. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 р. № 1264-XII [Електронний ресурс] / Портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.